

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 140.

V Ljubljani, v sredo 20. junija 1888.

Letnik XVI.

Deželni zbor kranjski.

(Prva seja, 20. junija.)

Po slovesni sv. maši, ki jo je daroval ob 10. uri v stolni cerkvi kanonik in deželni poslanec Klun, pričelo se je ob 11. uri dopoldne zborovanje deželnega zbora kranjskega. Deželnega glavarja namestnik Grasselli otvoril je zborovanje z naslednjim nagovorom:

„Slavni zbor! (Poslanci vstanejo.) Njegovo ces. in kr. apostolsko Veličanstvo je na prošnjo deželnega glavarja kranjskega blagovolilo sklicati deželni zbor kranjski na današnji dan v njega zakonito zbirališče, da se posvetuje o novem dogovoru z državno upravo gledé kranjskega zemljiščno-odveznega dolga in o izvršitvi njegovi. Ker smo sklepni, proglašam deželni zbor vojvodine Kranjske otvorjenim.

Zborovanje naše bode le kratko. Baviti bode se nam samó z jednim predmetom, o katerem poroča deželni odbor v prilogi, ki je na mizi slavnega deželnega zbora. Deželni zastop si sme čestitati, da je njegovo prizadevanje gledé premembe zemljiščno-odveznega dolga imelo zaželjeni vseh. Menim, da se je ta premena izvršila pod jako ugodnimi pogoji in zato moramo biti hvaležni vsem faktorjem, kateri so v to pripomogli; v prvi vrsti visoki vladi in državnemu zastopu, najprej pa in najboljše Nj. Veličanstvu, presvetlemu cesarju, ki je blagovolil potrditi vse sklepe v tej zadevi in v to svrhu sklicati izredno skupščino deželnega zastopa. (Dobro! Dobro!)

Zatorej čutimo v svojih srcih potrebo, da se v pričetku svojega delovanja v stari zvetsobi in udanosti poklonimo v prvi vrsti njemu, ljubljenu vladarju svojemu, ki je zopet izkazal vojvodini Kranjski neizmerno ljubezen in milost svojo, in o tem povodu vskliknemo: Presvetlemu cesarju, Nj. Veličanstvu Francu Josipu I., trikrat: Slava! Hoch!

(Vsa zbornica kliče trikrat: „Slava, hoch!“)

Preostane mi še, obrniti se do prečastitega gospoda deželnega načelnika s prošnjo, da blagovoli

tudi ta pot z običajno požrtvovalnostjo in blagonaklonjenostjo spremljati posvetovanje deželnega zastopa.“

Dalje naznani predsednik, da se je baron Apfaltrern izgovoril, da k današnji seji ne more priti, poslanca baron Lichtenberg in dr. Mošé, da sta zadržana po bolezni, dr. Poklukar pa zaradi zborovanja delegacije.

Potem sta bila po nasvetu poslanca Murnika za reditelja izvoljena poslanca Kersnik in grof Auersperg, za verifikatorja stenografičnih zapisnikov pa poslanca Robič in Dežman. Ko je prišla na vrsto volitev finančnega odseka, predlagal je baron Švegelj, naj bi se celi deželni zbor sestavil kot odsek. Temu nasproti je predlagal poslanec Murnik, naj se voli v finančni odsek 15 udov, ki naj bo javen, da sme k njegovim sejam prihajati vsak poslanec. Pri glasovanju se predlog barona Švegelj odkloni, predlog Murnikov pa potrdi.

Potem predsednik sejo za nekoliko časa pretrga, da se poslanci dogovoré o kandidatih za finančni odsek. Ko sejo zopet otvori, bili so v finančni odsek izvoljeni: Bleiweis, Detela, Dev, Klun, Murnik, Papež, Pfeifer, Šuklje, Višnikar, Vošnjak, Dežman, Gutmannsthal, Luckmann, Švegelj, Taufferer. Odsek se je precej sestavil in sta bila izbrana poslanec Murnik za načelnika, poslanec Dežman pa za namestnika. Prvo svojo sejo bo imel danes zvečer ob šestih.

Poročilo deželnega odbora gledé konvertovanja kranjskega zemljiško-odveznega dolga se po nasvetu poslanca Šukljeja izroči ravnokar izvoljenemu odseku s pristavkom, da se dene na dnevni red prihodnje seje, ne da bi bilo poročilo 48 ur prej v rokah gg. poslancev, kakor velewa § 29. pravnega reda. Predsednik prihodnje seje napové potemtakem že za jutri ob 10. uri dopoldne, in kot edino točko dnevnega reda prej omenjeno poročilo, ter ob 1/4.1. uro popoldne sklene sejo.

LISTEK.

Nekaj za kratek čas.

Rad bi bil napisal dopis za Vaš list, pa nedostaje mi primerne gradiva. Krčmarji naši so vsi še precéj zdravi, bolj slovečih posestnikov ni umrl nobeden, in družega razven udomačene suše tudi ni ravno posebnega. Torej ostanem še „ponižno“ pod érto, če tudi imam povedati kaj oslovskega. Mimogredé pripomnim, da poznam močnega biriča, ki pozdravlja višjo gospódo z: dober dan, „ponižen“, lahko noč Jim voščim, „ponižen“ itd.

Torej nekaj oslovskega danes.

Te dni sem šel v posete k svojemu sosedu. Dospévši do prvih poslopj, zagledam onega osla, ki je lansko leto nas trojico, vstopivše v isto vas, pozdravil tako oslovski izvirno.

Ravno poludne je zvonilo pri sv. Lenartu, in mi snamemo svoja pokrivala, kar se zavalí sivi osel pred nas v nakopičeni prah in ga razbrska in spravi toliko kvišku, da skoraj ne moremo dalje. Pa mrcina oslovska se vzdigne, steče nekoliko dalje po prašni

cesti in zopet telebi prav na sredo ceste. Z veliko težavo smo ga mogli zavrniti in odpoditi.

Vse drugače kakor ta osel, vedli so se osli v Genfu istega dne in istega leta (1850 se je pisalo), ko je stopil nedosežni pisatelj Alban Stolz prvič v omenjeno mesto.

„Bilo jih je na trgih in po ulicah toliko, da takošnega „zbora“ še ni videl nikedar in nikjer. Nobeden ni bil dolgočasen, na nobenem ni bilo zaznati puste nejevolje.

Najbližnji je povešal desno uho, levo pa je držal kvišku, kakor visok „pušelje“. To je razodevalo nenavadno premetenost njegovo, in zdelo se je globoko mislečemu opazovalcu, kakor bi se rad znebil kakega že na pol zloženega dovtipa. Drugi osel je stegoval sprednjo nogo in zadovoljno opazoval mali elegantni rog. Da bi opozoril na to tudi svojo okolico, pobrskal je nekoliko pod saboj. Zopet drugi je zavihal kosmati rep tako gracijozno, kakor mlad plemenitaš pasji bič. Seveda osel ni povzdignil svojega repa, da bi se obranil nadležnih muh, marveč da pokaže strmečim sosedom, kako je živahen in kako ima v polni oblasti še vse ude. Ni čuda, da se je približala zalemu osličku nežna gospá ter mu pogladila sivkaste laške raz čelo. Pri nas

se posebna ljubeznivost skazuje navadno le tolstim „pinčem“ in rejnim mačkam.

Kako so švicarski osli samozavestni, čitaš jim lahko že raz obraz. Če tudi nisi ravno poznavalec ljudi, vendar moreš spoznati, da se okoli tankih usten marsikateremu oslu ovija nekaj hudomušen nasmehljaj. In ako odpré črnkaste ustnice, da bi povzdignil svoj glas, vidi se velika radost njegova zopet zaslišati svoje glasove. Tako se veseli jedva mični slavček svojega petja. Prepričan sem, pravi Stolz, da oni osli slutijo razloček med svojim glasom in popevanjem drobnega slavčka le v tem, da je oslovski glas neprimerno močnejši; torej gotova prednost!“

„Pozneje sem videl“, tako nadaljuje isti pisatelj, „kako je osel, vprežen v malo dvokolnico, skočil navkreber, in sicer neprisiljen, vsled notranjega nagona.“

Po vsem tem Stolz nikakor ne more razumeti, zakaj ni bil starim omikancem namestu pedantičnega, neduhovitega konja osel znak pesniške navdušenosti in drznega vzleta, in zakaj ga niso izvolili za pegaza. To bi bilo pač jako umestno, zlasti če vzemó v poštev posebnosti nekaterih pesnikov.

Še nekaj splošnje oslovskega naj tu pristavim.

ki bo dosegla iz tega špiritnega davka jako znatno dohodke, hotela zahtevati brezplačno pomoč revnejših občin ter se obogatiti na njihove troške. Predlagam torej, da se uvrsti nov odstavek kot odstavek 3.:

„V slučajih, v kojih je na podlagi tega zakona potrebno posredovanje občinskih predstojnikov ali njihovih namestnikov, pravico imajo zahtevati, da jih odškoduje država.“ (Dobro! Dobro! na desnici.)

Ako bi se odklonil ta moj predlog, pridružil se bodem resoluciji neposrednjega gospoda predgovornika ter bi le prosil, naj se visoka vlada ozira na to mojo željo pri izvršilni naredbi. (Dobro! na desnici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. junija.

Notranje dežele.

Nemški kancler je naznanil **grofu Kálnokyju** željo cesarja Viljema II., da bi tudi v bodoče ostale razmere mej Avstrijo in Nemčijo prijateljske. Umrli cesar naročil je svojemu sinu, sedanjemu cesarju, naj obrača svojo posebno naklonjenost na avstrijsko-nemško zvezo. Cesar Viljem II. stori to tem raje, ker mu isto velevalo tudi osebne simpatije.

Pravosodnje ministerstvo je naročilo sekcijemsku načelniku dr. Steinbachu, naj izgotovi načrt o novi konkurzni postavi.

Ekscelenca **grof Clam-Martinić** je odložil svoj državnozborni mandat. Nemško-liberalno časopisje vriska veselja ter oznanja svetu: Češki klub se bo razdrl. Res, da bodo pogrešali zastopniki češkega naroda takó izvrstno moč, kakoršna je bil grof Clam-Martinić, toda vsi člani češkega kluba so složni kakor eden mož ter prepričani o potrebi enotnega postopanja v državnem zboru. Kmalu bo potihnil radostni vrišč v izraelskem kraljestvu, kajti ti ljudje bodo spoznali že pri prvi priložnosti, kakó jih je varala tudi ta sladka nada.

Rezervni častniki, ki so pridobili svoj zlati portepelj kot enoletni prostovoljci, smeli so dosedaj opravljati vojaške vaje tudi pri onih vojnih oddelkih, ki so nastanjeni v njihovem bivališči. Iz proračunske predloge vojnega ministra pa se razvidi, da bo moral v bodoče vsak rezervni častnik oditi k vojaški vaji k svojemu polku, s kojim bi moral v slučaju mobilizacije iti tudi v vojsko. Namen te naredbe je boljše mejsebojno spoznavanje častnikov in vojakov.

Vnanje države.

Bolgarski ministerski predsednik Stambulov je iz Tirnove čez Eski-Sagro odpotoval v Plovdiv, kjer bo počakal princa. — Predvčerajšnjim je bila v sofijski stolici služba božja za umrlega cesarja Friderika. Navzoči so bili princ Ferdinand, princezinja Klementina, civilno in vojaško spremstvo, ministri, višji uradniki in častniki.

Letno poročilo Pobjedonosčevo **ruskemu** carju o pravoslavni cerkvi objavlja „Pravitelstveni Vjestnik“. O stanju pravoslavnikov v Avstriji ta pot ne obseja poročilo nikakoršne opazke. Glede Srbije pravi, da se ruska sinoda, zvesta svojemu načelu, ni vmešavala v notranje spremembe, ki so se vršile v srbski cerkvi.

Pri pogrebu **nemškega** cesarja bila je navzoča tudi avstrijsko-ogerska vojaška deputacija. — Državni kancler Bismarck se te svečanosti ni vdeležil iz zdravstvenih ozirov.

Čeravno se osel „zabit“ pa tudi oslica moreta naučiti samo dveh črk: I in A, vendar se trdi, da se ne dasta dvakrat speljati na led, kakor se dá marsikateri visokoučeni gospod po židovskih časnikih ali pa tudi kak probujeni narodni volilec po takozvanih vplivnih možeh.

Oslov je več vrst. Najbolj slovita: osel „in folio“ pa „grand-osel“. Pravijo, da taki najprej in najbolj pridejo kvišku. Temu se ni čuditi; saj delajo tudi večje korake in prestopijo marsikatero reč, katere drugi, ki hočejo isto visočino doseči, nikakor ne smejo izpustiti.

V Slovencih je posebej to znamenito, da oslice ni med njimi. Naj slovenski mož svojo ženo, hčer ali deklo ošteva, nikedar ne poreče: ti oslica, ampak zmiraj le: ti osel!

Če še povem, da je oslovska koža navadno podlaga važnim pogodbam in imenitnim pravicam, da se rabi za listine, doktorske diplome, plemenitaška ustanovna pisma, zaključim lahko mirnega srca pričujočo oslovsko razpravo.

Tine Balant.

Francoski republikanci vedno priporočajo republikansko združenje, pri tem pa se posamezne stranke tem ljuteje napadajo. Razprilja je posebno velika mej radikaleci in oportunci. Glasilo Clémenceau-ovo, „Justice“, piše o republikanskem senatu: „Zadnji čas je že, da se Francija odkriža teh ljudi!“ Oportunski list „Republique Franç.“ pa odgovarja: „Francija naj se oprostí najstarejših braniteljev prostosti! Napravite prostor za Clémenceau-a, patentovanega izumnika móž, kakoršen je general Boulanger! Ugladite pot do krmila ljudem, ki so morili Gambetto s svojim nečastnim postopanjem, ki so provzročili sramoto francoski zastavi v Sredozemskem morji in na najskrajnejšem iztoku!“ — Dokler se bodo republikanske stranke pobijale s tako strastnimi besedami, pač ni misliti na združenje.

Italijanski kralj se je povrnil predvčerajšnjim v Rim. — Izid upravnih volitev je že znan; liberalni kandidatje so dobili po 14—15.000, konservativni po 8000 glasov — pri sedanjih razmerah velikansko število!

Pri občinskih volitvah **rumunske** prestolnice so z velikimi večinami zmagali vsi kandidatje združene opozicije. Mej izvoljenimi so vsi odlični vodje, ki so o svojem času šli na čelu neizmerne množice pred kraljevo palačo ter zahtevali, naj se odstrani Bratianovo ministerstvo, namreč: Demeter Bratianu, general Florescu, Jurij Vernescu, Peter Gradisteanu. Da ne bi ta stranka prodrla tudi pri prihodnjih volitvah v zbornico, niti ni dvojiti; posledica temu pa bo ministerstvo združene opozicije, ki odločno zametava odvisnost od Nemčije. Bratianova stranka je v drugem razredu posebno sramotno propala — dobila je 50 nasproti 2892 glasovom. Takó je z onimi vladami, ki si umetno ustvarjajo večino in vzdržujejo javno mnenje. Komaj so izginile enakó Bratianovemu ministerstvu s prizorišča, pogrezujejo se njihova imena v temno brezno pozabljenja. Le njihovi grehi ostanejo v spominu ter jim zagotavljajo — srd narodov.

„Agenzia Stefani“ je dobila iz **Masave** brzojavno poročilo: V noči od dne 14. na 15. t. m. je ras Alula odpotoval z vsemi svojimi vojaki. Vzrok temu je neki ta, ker je umrl sin negušev, ras Area Salassie.

Izvirni dopisi.

Iz Vrema, 18. junija. Dne 12. t. m. je Vremcem vzela bleda smrt blagega človeka in dobrotnika. Umrli je Jakob Dujec, posestnik in mlinar v Zavrhu v 69. letu svoje starosti. Mož, katerega so spoštovali in ljubili ne le prijatelji in znanci, ampak vsak, kdor je imel z njim opraviti, počiva v hladnem grobu.

Ranjki Dujec je bil značajan mož: delaven, varčen, vstrajen, miren, nesebičen in radodaren; zato bil je med domačinci, v okolici in sploh povsod, koderkoli so ga poznali, jako priljubljen. Bil je res možak, kakoršnih dandanes žalibog povsod primanjkuje.

Od svojega ranjkega očeta sprejel je malo, skromno premoženje, mali svoj dom! A s svojo pridnostjo, varčnostjo in umnim gospodarstvom je svoj dom popolnoma prezidal, povečšal in pomnožil tako, da smemo imenovati Dujčevo hišo sedaj prvo vremske fare.

Njegovo življenje bilo je sploh osodepolno. Poleg mnogih skrbi in težavnih del v njegovih srednjedobnih letih obiskovale so ga pogosto razne bolezni.

Dujec bil je prijazen in uljuden z vsakim, bil je dobrega srca, pomagal je po svoji moči, kjer je videl revu in potrebo, ne da bi iskal časti in hvaležnosti. Bil je dober oče svojim otrokom; blag, pošten in zvest prijatelj svojim prijateljem. Vsakemu pri vsakej priliki znal je pomagati ali s svojo darežljivo roko, z dobrim svetom in delom, ali pa z lepim vzgledom.

Bil pa je tudi vzor pravega katoliškega kristijana. Ne le v srcu, ampak tudi v dejanji izkazoval je svojo vero. Kadarkoli je bilo treba materijelno za čast božjo kaj storiti, vselej bil je Dujec prvi.

Vse ljudstvo gojilo je radi teh lepih njegovih lastnosti največje zaupanje do njega ter ga radi tega volilo vselej v občinsko starešinstvo.

A malo časa je vžival sad svojega truda! Bog poslal mu je zopet novo bolezen. Zadel ga je mrtvoud. Ta bolezen držala ga je celih 18 mesecev več ali manj na postelji, dokler ni mirno v Gospodu zaspal. Ves čas bolezni ni nikdar tožil, ampak voljno trpel, čeravno so bile bolečine hude.

Pogreb njegov bil je veličasten. Prijatelji in znanci so položili na njegovo krsto prekrasne vence. V sporedu šla je prva tukajšnja šolska mladina s svojo zastavo, potem č. gg. župniki: vatovljski, škocijanski, senožeški in vremski. Za krsto šlo je razun

sorodnikov mnogo kraške inteligencije sežanskega in senožeškega okraja: med drugimi nadžupana iz Sežane g. Raj. Mohorčič in iz Nakla g. Ferd. Mohorčič; g. Kacafura, c. kr. okr. sodn. pristav sežanski, več gg. učiteljev iz okolice in mnogo ljudstva. Pred hišo in na grobu so mu barski mladenci pod vodstvom g. učitelja J. Štruklja zapeli krasni pesmi: „Oj kak' grenek“ in „Blagor mu!“ Gospod učitelj Al. Štrekelj iz Škocijana je v lepem govoru slavil ranjkega življenje, da se je porosilo marsikatero ganjeno srce.

Dujčevo ljubezen do Boga in bližnjega živi naj med nami, umno njegovo gospodarstvo bođi nam vzgled! Naj v miru počiva! —a—

Iz Maribora, 19. junija. (Priznanje.) Ranjki knezoškof Slomšek so v Volkmerjevem životopisu pohvalili Slovence, med katerimi ni lepšega obhajila, ne bolj veselega shoda od sv. nove maše. Taka cerkvena slovesnost stori, da se v veselih slovenskih goricah fare najdejo, katere po dvajset in više svojih rojakov mašnikov ob enem štejejo; takim krajem po tem takem duhovnih pastirjev ne primanjkuje, kajti se stan poželi, kakor se počasti. (Zbrani spisi, III., str. 89.)

Kar veljá o vsem duhovskem stanu, prilega se tudi vsakemu posameznemu delavcu v vinogradu Gospodovem. Slavni Tomaž Hren, škof ljubljanski in kreпки branitelj sv. katoliške vere med Slovenci, spodbujal se je v svojem velikem trpljenju z besedami: „Tomaž, se dela bojiš? Poglej, kaj za plačilo dobiš!“

Ravno za to nas je pa tudi priznanje, koje je došlo prečastitemu gosp. kanoniku doktorju Ivanu Križaniću od sv. Očeta papeža Leona XIII., prav srčno razveselilo. G. pisatelj je namreč po vzgledu drugih, sv. Očetu verno uđanih sinov, svojo zgodovino kot trud svojega večletnega delovanja poklonil Njihovi svetosti. Gospod je apostolom in njihovim naslednikom rekel: „Izvolil sem Vas in postavil, da pojdite in sad obrodite in da Vaš sad ostane“. Komu naj torej katoliški duhovnik pred vsem pokaže in pokloni svoje delo, če ne višemu pastirju, da nje naj blagoslovi?

Pred nekim časom je došlo gosp. kanoniku iz Rima sledeče pismo, koje Vam v izvorniku podam. Mislim, da ga bo vsa slovenska duhovščina vesela, po besedah apostolovih: „Mnogo je udov, pa eno samo telo. Če jeden ud trpi, trpijo vsi udi; če se pa jeden ud počasti, se veselijo z njim vsi udi“.

Glasi se pa tako-le:

I l l m e D o m i n e !

Una cum observantissimis tuis litteris die 11. aprilis huius anni datis accepit Summus Pontifex opusculum a Te editum idioma Slovenico de Historia Sanctae Ecclesiae Catholicae. Huiusmodi munus peracceptum fuit Sancitati Suae, quae Tibi gratias agens Apostolicam Benedictionem in praecipuae Suae benevolentiae pignus peramanter impertit.

De his Te certiore reddens omnia fausta ac felicia Tibi precor a Domino. Dominationis Tuae.

Romae die 19. Maii 1888.

Addictissimus

N. N.,

Archiepiscopus Antiochensis.

O vsem drugem hočem molčati; omenim le še pisma, koje je došlo gosp. kanoniku od dike Jugoslovanov, od prevzvišenega škofa Strossmayera, v kojem se za poslano mu knjigo zahvaljuje in pisatelju zatrjuje: „Nedvojte pako ni malo, da je Vaša knjiga častno miesto v mojoj knjiznici stekla“. P.

Iz Lipika, 14. junija. Kje? Ako se od Siska na novi progi Sisek-Brod pelješ 80 kilom., v 4 urah počasno prisopiha hlaçon v Okučane; ondi se za Tebe kar pipljejo vozniki, izvoljeni drdra v kočiji s Teboj proti severu uro daleč po prijazni dolini, uro daleč pa navkreber i po gorovji, potem navzdol in evo — prijazna ravnina kotlasta pred Teboj; daleko na nje koncu vidi se cerkev i precej hiš, to je Pakrac, sedež nižjih oblastnij, Tebi v podnožji pa še cerkvica i nekaj hiš, to je trg Lipik. Kaj pa je tam? Tik ceste iz Siska je i komaj še životari deblo stare lipe! Ne daleč od nje staroznani, pred kratkimi leti pa kot artezički studenec, nad pol tretji sto metrov globoko izvrtani, po cevi noter vtaknjeni, daje vodo, 64 stopinj Cels., ki ima v sebi primeroma največ joda, i je neki edina vroča jodovka v Evropi, med tem, ko so druge hladne; s pipo mi natoči kupico, pa je že tako vroča, da jo moram v drugo roko predjati! Rabimo to vodo zjutraj ob 6 za pitje

2—4 decilitre; popoldne ob 4. uri pa polu manj; za kopelj pa jo jeden del čez noč shladijo, drugi dan pa teče hladna i vroča iz dveh pip, da je po naročilu zdravnikovem 27 ali do 30 stopinj R. topla. In v kaj služi ta kopelj? V brošurici vodstvo kopališča, ki jo vsakemu na njegovo željo pošlje, obeta ozdravljenje sledečih bolezni: Stari ali mladi revmatizem, znotranji obrastki, želodec i čreva, škrofuli, bolezen slinice, nosa, požiralnika, dihalnika, kožne bolezni, bolehnost živcev. Na vratu bolnih nas je precej, skoraj toliko šepastih, hromih na birgljah; vseh je okoli 300 oseb; pa pravo kopanje se še-le prične; lani so jih šteli okoli 1600; zdravnik topliški ne dovoli več ko eno kopelj vsak dan; vseh vkup pa 20 do 25 kopelj. Voda nekoliko zagreni v ustih, pa nekoliko shlajeno lahko pijemo ter se po gaju — parku, — gotovo 20 hektarov velikemu, z drevesi vsakojakega plemena, posebno pa z lipami nasajenem moremo sprehajati. Za stanovanja ima kopališča vodstvo v novi stavbi 86 sob, nekaj v stari, mnogo pa po trgu, kjer je ni hiše, da bi se ne bralo: „Zimmer zu vermiethen.“ Vsi se veselijo nas, ki se pa sami ne veselimo.

Občni zbor ces. kr. kmetijske družbe kranjske dné 14. junija 1888.

Kmalu po 9. uri zbralo se je blizo 80 družabnikov v dvorani ljubljanskega magistrata. Med navzočimi videli smo g. deželnega predsednika barona Winklerja, gg. vladna svétnika Dralko in Globočnika.

Ker je bil pravi družbeni predsednik g. grof Thurn žalibog po bolezni zadržan, vdeležiti se zborovanja, predsedoval je podpredsednik gospod J. Fr. Seunig.

Prvomestnik otvori zborovanje ter pozdravi v imenu glavnega odbora navzoče društvenike, zlasti vladne zastopnike in zastopnika deželnega odbora, gosp. ces. svétnika Murnika. Povdarja, kažoč na upravniško poročilo, da je bilo delovanje glavnega odbora v kljub skromnim sredstvom, in v kljub neugodnemu političnemu položaju zelo plodonosno. Z geslom našega presvetlega cesarja, z združenimi močmi, pravi, začnimo tudi današnje posvetovanje. (Dobro! Slava!)

Predno preide na dnevni red, stavi v imenu glavnega odbora sledeči predlog: „V proslavo štiridesetletnice vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Franca Josipa I. sklene občni zbor c. kr. kmetijske družbe meseca oktobra prirediti deželno sadjarsko razstavo.“

Cesarski svetnik gosp. Murnik predlog nekako tako-le utemeljuje: Slavni zbor! Deželni zastop, zastop mesta ljubljanskega, občinski zastopi po deželi, vsi tekmujejo, da bi 40. obletnico Njegovega Veličanstva cesarja Franca Josipa I. slovesno praznovali. Vsi so pripravljeni, praznovati ta lep praznik v smislu prevzvišenega vladarja z dobrodelnimi napravami, ustanovami, podporami itd. C. kr. kmetijska družba kranjska meni vladarski jubilej Nj. Veličanstva najprimerneje praznovati z deželno sadjarsko razstavo. Pri tej priliki spominjali se bodo kmetovalci s posebno hvaležnostjo mnogih dobrot, katere so prejeli pod vladno Njegovega Veličanstva. Odpravila se je tlaka s cesarskim patentom z dné 4. marca 1849, dobili smo leta 1860 ustavo in ž njo vse pravice, katere le-ta kmetovalcu daje. Za vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Josipa I. ustanovilo se je posebno ministerstvo za poljedelstvo, katero prav blagodejno vpliva na povzdigo kmetijstva, živinoreje, konjereje in gozdarstva in po katerem kmetijska družba dobiva v one namene mnogo podpore za razdelitev. Hvaležno se mora priznavati, da se je pouk v kmetijstvu jel pod vladno našega presvetlega cesarja po ljudskih šolah širiti; pod njim ustanovile so se višje kmetijske šole. Na Kranjskem dobili smo posebno kmetijsko šolo in tudi sicer se je pod vladno Nj. Veličanstva veliko storilo v povzdigo kmetijstva. Zato priporočam sprejem tega predloga. — Predlog bil je sprejet jednoglasno z živahnim odobravanjem brez razgovora.

Tajnik g. Pirc pristavi le nekaj opazk k poročilu o delovanju glavnega odbora v l. 1887, katero so družabniki že prej dobili tiskano v roke, ter povdarja zlasti, da je množiče se število udov, ki je narastlo že nad 1000, najboljši dokaz, da družba uspešno deluje; tudi kaže na ogromno število (blizo 40.000) oplemenjenih drevesc na družbinem vrtu,

ki se bodo že drugo leto jela oddajati. Poročilo se na to odobri brez razprave, kakar tudi račun in proračun, kateremu pristavi g. odbornik Robič le malo pojasnilo.

Na dobro utemeljeni predlog g. vodje Povše-ta bil je č. g. J. Mesar, župnik v Bohinjski Bistrici, radi njegovih velikih zaslug za kmetijstvo in v zlasti za ustanovljenje sirarskih zadrug na Gorenjskem jednoglasno voljen častnim članom.

Nato vršila se je volitev jednega odbornika in tajnika. Tajnikom bil je soglasno voljen dosedajni tajnik g. Gustav Pirc. Volitev odbornika se je pa izvršila še-le pri četrtem glasovanju. Izvoljen bil je g. Josip Šiška s 44 glasovi, g. Peruci dobil je 29 glasov. (Konec prih.)

Dnevne novice.

(Deželnemu glavarju in predsedniku c. kr. kmetijske družbe, blag. gosp. grofu Thurnu) poslal je v Radovljico dne 14. t. m. kmetijske družbe podpredsednik gosp. Seunig nastopno brzojavko: „Zbrani deležniki občnega zbora kmetijske družbe spominjajo se hvaležno svojega zaslužnega predsednika in izražajo gorko željo, da Vam mili Bog skoraj zopet povrne ljubo zdravje.“

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je danes z doneskom 100 gl. kot pokrovitelj pristopil g. prof. dr. Ivan Svetina. Slava možu, ki živi za sv. vero in za dom!

(Zabavnika „Dom in Svet“) izšla je 6. številka. Vsebina: Dve cvetici. (Pesen.) — Lepi dol. — Iz burkaste preteklosti Mihe Gorenjskega. — Kresna pesem. — Buditev. (Pesen.) — Fran Levstik. — Pisma vojaškega kapelana. — Kratkovidnost. — Slovstvo.

(Pravosodni minister baron Pražák) je ukazal, da se morajo vsem kaznjencem, kedar pridejo v kaznilnice ali jih zapusté, razkužiti obleka, perilo in druge njihove stvari. To naredbo je ministerstvo izdalo vsled kužnih bolezni.

(Bralno društvo v Dolu pri Zalogu) priredilo bo dné 1. julija veselico v proslavo štiridesetletnega vladanja presvetlega cesarja. Začetek ob 1/2 5. uri popoldne.

(Umeščenje.) Danes je bil umeščen na župnijo Banja Loka pri Kočevji gosp. Matija Gerzin.

(Litijsko pevsko društvo) napravi ob ugodnem vremenu prihodnjo nedeljo to je 24. t. m. izlet v Zagorje pri Savi. Častiti člani in prijatelji petja se vabijo k obilni vdeležbi. Ako bo neugodno vreme, odloži se izlet na dan 8. julija t. l. Odbor.

(Nadvojvodinjo Štefanijo.) vračajočo se iz Bosne skozi Budimpešto na Dunaj, sprejel je na budimpeštanskem kolodvoru cesar sam.

(Don Carlos) odpeljal se je v nedeljo iz Gradca preko Pontebe z družino v Benetke.

(Premeščen) je c. kr. okrajnega sodišča pristav g. dr. Ludvig Vipavec od okrajnega sodišča mariborskega na levem dravskem bregu k sodišču na desnem dravskem bregu, službo pa bode začasno opravil v Šoštanju.

(Zvon za Marijino Celje.) Tukajšnji dvorni zvonar gosp. Albert Samassa vlil je te dni za romarsko cerkev v Marijinem Celji na gorenjem Štajerskem tretji zvon, ki tehta 33 stotov. Posvečen je na čast sv. Elizabeti ter nosi na plašču profilno podobo naše presvetle cesarice Elizabete v spomin, ker tako rada zahaja na to božje pot.

(Od sv. Ilja v Slov. Goricah.) Na praznik sv. Alojzija dné 21. t. m. bode slovesno mrtvaško sveto opravilo (obletnica) po pokojnem župniku g. Antonu Merčniku. Pokojnika znanee, sošolce in prijatelje prosimo, da bi se osebno vdeležili v naši cerkvi sv. opravila, ali pa se gospoda v molitvi doma spominjali.

(Na celjski razstavi) delile se bodo letos obdarovancem poleg denarja tudi razne svetinje. C. kr. štajerska kmetijska družba sklenila je darovati 18 srebrnih, 22 bronastih svetinj, 46 diplom in 55 daril v denarjih, ob enem pa vložiti prošnjo, da tudi država kaj pripomore z darili. Razstavna komisija je tudi sklenila darovati nekaj srebrnih in bronastih svetinj, in jih je že naročila. Srebrne bodo vredne po 6 goldinarjev in imele po 55mm v premeru. Določene so v priznanje za izredne izdelke obrtništva, tovarnarstva in rudarstva.

(Iz Marenberga) se nam poroča: Huda vročina nadlegovala nas je v drugi polovici maja in v prvi junija. Dné 15. t. m. pa je prišlo mrzlo vreme nad

našo okolico, da smo morali seči po debeli obleki. Po dolgi suši vlil se je dež, in debeli oblaki pokrili so nam Veliko in Malo Kapo. Da je bil prizor še veličastnejši, tudi bliska in groma se nam ni manjkalo. Dež je lil do večera, ko je oster veter pritegnil in svinčenosive, težke oblake prepodil. Kakó smo strmeli vidoč, da sta dobili v tem kratkem časi Velika in Mala Kapa devičnobeli obleki; sveži sneg pobelil ju je skoraj do vznožja. Ribnica na Pohorji se je lahko zabavala s kepanjem na sv. Vida dan, kajti sneg je pobelil višavo tja doli do sv. Antona. Sneg seveda ni imel obstanka, po višavi pa se je še 16. t. m. trdovratno držal.

(Pomilostil) je presvetli cesar zaradi roparskega umora v Celji na smrt obsojenega Jurja Zorina. C. kr. najvišje sodišče obsodilo ga je nato v do-smrtno ječo.

(Venec) poslalo je graško mesto v Berlin na krsto cesarja Friderika v nedeljo zvečer. Spleten je iz lavorike in planink.

(Pusterško dolino) od Lijenca pa do Bruneka, ki je bila ravnokar vsa v najlepšem cvetju, zapadel je minolo sredo in četrtek sneg, da je bila popolnoma zimi podobna. Padel je gost in debel, kakor bi se berači trgali.

(Inženér g. Oskar Smrekar), ki je izdelal za Ljubljano vodovodni načrt, izvršil je enak načrt tudi za Beligrad.

Telegrami.

Jajce, 19. junija. Cesarjevič Rudolf in nadvojvoda Oton sta se pripeljala ob 1. uri; prebivalstvo in deputacije so ju navdušeno pozdravljali.

Berolin, 19. junija. Zjutranji listi jako ugodno sodijo o proklamaciji cesarja Viljema ter pričakujejo še daljno politično izjavo pri otvorjenju državnega in deželnega zbora.

Bruselj, 20. junija. Po uradnem poročilu je izvoljenih v zbornico 97 katolikov, 41 liberalcev; v senat 50 katolikov, 19 liberalcev.

London, 20. junija. „Times“ piše, da bo Nemčija tako dolgo varovala mir, dokler se bo strinjal s častjo države. Ko bi se motil mir, zgodilo bi se zato, ker bi bile druge države manj miroljubne od Nemčije in bi ne presojale dogodkov.

Zahvala.

Blagorodna gospa vdova Ahazhizheva v Tržiču na Gorenjskem poslala je za tukajšnje pogorelece zaboj železnine skupno 132 komadov in sicer: kôš, srpov, lopat, motik, vil, sekir, pokrovk i. dr. Zraven tega plačala je tudi sama vozino od zaboja. V imenu vseh obdarovanih pogorelecev za ta dar se uljudno zahvaljujoč kličem: Bog plači stotero!

Županstvo na Vinici

18. junija 1888.

Peter Malič, župan.

Tujci.

18. junija.

Pri *Maltcu*: Schmeibel in Pirker, trgovca, z Dunaja. — A. Brajer, tesar, z Zgornjega Avstrijskega. — Jerman, uradnik, s Krškega. — Seidner, potovalec, z Dunaja. — Dr. Faber, zasebnik, iz Gorice. — Hartl, sovetnik, iz Gradca. — Tribel, trgovec, iz Prage. — Ježovnik, posestnik, s Koroškega. — Fuhrmann, s Štajerskega.

Pri *Stonu*: R. pl. Szentini-Nalije, zasebnik, iz Budimpešte. — Schirmer, potovalec, z Dunaja. — Samida, stražmešter, s Štajerskega. — pl. Kleist, pruski poročnik, iz Berlina. — Novak, soproga nadsovetnika, iz Idrije. — Grillich, z Dunaja. — Plonitz, trgovec, z Dunaja. — Gruber, iz Linea. — T. in M. Ozogovic, iz Slavonije.

Pri *Avstrijskem caru*: Frankl, z Ogerskega. — Holzer, iz Gradca. — Hanger, z družino, z Dunaja. — Stibil, potovalec, iz Pulja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	727.5	12.6	sl. szap.	dež	15.70	
19.2. u. pop.	732.7	13.2			dež	
9. u. zveč.	733.6	11.8	sl. svzh.	mesечно		

Do treh popoldne dež, potem jasno. Srednja temperatura 12.5° C., za 6.0° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

20. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	79 gl. 60 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16% "	81 " 15 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 55 "
Papirna renta, davka prosta	94 " 99 "
Akcije avstr.-ogerske banke	863 " — "
Kreditne akcijske	292 " 60 "
London	126 " 30 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	10 " 01 "
Cesarski cekini	5 " 94 "
Nemške marke	61 " 97 1/2 "

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

**cerkvene, hišne in gostilni-
čarske oprave**

po najnižjih cenah. (50)

Cenilniki gratis in franko.

OTOMANE,

gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj-
bolj praktično,
elegančno, moder-
no in priljubljeno
tapedirano pohiš-
veno orodje, pre-
oblečeno z moder-
nim in močnim
blagom in popol-

no pozameritijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz
blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in
solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpologo. Vsa
v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem
najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratten) 10 gl.
in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne
preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franko na za-
htevanje.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl.
50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po
10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za
otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer
za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.
Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnečev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njihjo stroko spadajoče dela v mestu in na deželi kot
znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnatе barve
v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Slomškovih zbranih spisov

IV. knjiga: različno blago,

(I. del: „Šola in odgoja“ str. 180; II. del: „narodna
politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354;
III. del: „razna poučna tvarina“ str. 357—428 do-
biva se izvod po 1 gl. pri izdajatelju: Mih. Len-
dovšku, župniku v Makolah (Maxau b. Pöltschach);
III. knjiga, životopisi, str. 397 pa po 70 kr. Po
ravno isti ceni tudi po vseh slovenskih bukvarnah!
Prva in druga knjiga ste pošli; Val. Orožnovih pesni
je še nekoliko izvodov na prodaj po 40 kr.

Pete knjige: „Slomškovi „pastirski listi“ ni
môči izdati, dokler za III. in IV. tiskovni stroški
niso poravnani.

ZABAVI IN POUKU.

**DOM
in
SVET**

Izhaja po jeden-
krat na mesec.

Za celo leto 1-60
Za pol leta — 80

ZABAVI IN POUKU.

V Šmartnem pri Litiji izpraznejna je

služba cerkvenika.

Zaradi bolj tesnega stanovanja ima prosilec samskega
stanu, ki je vojaški postavi že zadostil, ali pa oženjeni
brez dece prednost. Služba, ki znaša okoli 200 gl.
letne plače, oddala se bo dne 17. julija. Zahteva se
spričevalo treznega in npravnega življenja, in doslej službo-
vanje pri kaki župnijski cerkvi.

Šmartno pri Litiji, dne 18. junija 1888.

Jakob Rus,
dekan.

(2)

Radgonska kislá voda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

Najčistejši alkalični kislec.

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko
izročena je edino le agenturni in komisijski
trgovini

J. Liningerja

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je ako se kupi 100 bokalskih ste-
klenic v zabojih po 25 steklenic 16 gl. in 100 ste-
klenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gl.
franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more
naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec

življajoča pijača in se posebno zaradi tega priporoča, ker tudi najkislejše vino spremeni v prijetno,
ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posebni ugodni sestavi vode Štefanije stu-
denca, po kateri se vinska kislina nevtralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami)
ali raznim sadnim sokom zmešana je voda Štefanije studenca prav šampanjeu podobna.
Vsled velike množine proste ogljene kisline in dvojno oglenih kislh soli, posebno pa dvojno ogleno-
kislga natrona je Štefanije studenec najboljša namizna pijača, katera se z vso pravico
uvrščuje mej najboljše kislece cele Evrope.

Štefanijski studenec

ima kot zdravilo najboljši vspeli pri katarjih želo-
da in črev, pri pomanjkanji teka, pri težkočah pre-
bavljanja, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri
živčnih afekcijah.

Dobi se ŠTEFANIJSKI STUDENEC v znanih specerijskih prodajalnicah v
Ljubljani in na deželi. (13)

Ne zameniti z Radgonsko, to je
Radkersburger.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda. Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kisleci največ
natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri
vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu,
mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar
se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne ogljene kisline in oglenokislga natrona, prijetnega
okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj pri-
ljubljena poživljajoča pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča,
žejo gaséča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot
varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kislé vode z raznovrstno
gorkoto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico,
trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr.,
cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kislé vode ima v sebi
0-06 gr. dvakratno ogljeno-kislga litija,
to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot
zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev
od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, matrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali,
slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem prostu vse nesnage. To ga je
napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih seavniške prevlake so postajale vedno
manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspeli, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske statine na Štajerskem.

(20) V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.